

MOCIÓ QUE PRESENTA EL GRUP MUNICIPAL D'ERC-GXE DE L'AJUNTAMENT D'ESPLUGUES EN SUPORT ALS AFECTATS PER L'ÍNDEX DE REFERÈNCIA DE PRÉSTECES HIPOTECARIS A MÉS DE 3 ANYS (IRPH) DECLARAT ABUSIU

L'IRPH ha estat un índex utilitzat per referenciar més d'un milió i mig d'hipoteques. L'any 2009, però, la Unió Europea va considerar que aquests índexs –controlats per la pròpia banca i teòricament vigilats pel Banc d'Espanya– eren sospitosos i fàcilment manipulables. Per aquest motiu, Europa va ordenar-ne la supressió al govern espanyol.

El tema dels índexs de referència manipulables no ens ha d'estranyar. També hi ha hagut evidències de manipulació de l'Euribor, i l'escàndol del Libor, perquè en definitiva la banca busca només el propi benefici, sense tenir en compte ni els interessos socials ni els dels seus impositors.

En un intent d'acatar les ordres europees, l'octubre del 2011, una Ordre Ministerial contemplava eliminar els IRPH per a caixes, bancs i Ceca. En alguns casos de famílies que tenien la seva hipoteca referenciada a l'IRPH, les mateixes escriptures notarials de la hipoteca especificaven que en cas de desaparició del índex es passava a l'Euribor +1. Però aquests eren casos minoritaris. La gran majoria van seguir referenciats a un índex que, de sobte, havia deixat d'existir.

Es dona el cas que, mentre que l'Euribor anava baixant i abaratint les hipoteques de milers de famílies, moltes altres, amb IRPH, veien com pagaven –i paguen encara avui– entre tres-cents i quatre-cents euros més d'hipoteca al mes, sense rebre cap explicació i a l'espera d'una solució des dels diferents governs. Una autèntica barbaritat en la societat precària en la qual vivim i un risc molt alt que ha portat a moltes famílies al desnonament.

El sistema hipotecari espanyol, a més, es caracteritza per la seva poca transparència, la qual cosa facilita la manipulació de les dades reals. A hores d'ara es desconeix el nombre exacte de famílies afectades i de famílies que ja han perdut la seva llar per la falta de negociació bancària a l'hora de reestructurar la hipoteca amb un interès més baix.

Gairebé tres anys després d'anar pagant sota un índex no real i abusiu, les famílies afectades han trobat que aquella Ordre Ministerial s'ha convertit en la disposició addicional 15a d'una llei que no té res a veure amb el tema (Llei d'Emprenedors). D'acord amb aquesta nova regulació, totes les hipoteques referenciades a un índex que desapareixia o no era vàlid, passaven a estar referenciades al denominat IRPH Entitats, en lloc de referenciar a l'Euribor +1.

D'aquesta manera es torna a legalitzar un índex manipulable, usurer i abusiu que afecta a més d'un milió de famílies. En interessos extrems, les entitats de defensa dels usuaris de banca calculen que els bancs han guanyat aproximadament 13.000 milions d'euros amb aquest sistema.

Sembla evident que la normativa ha tornat a ser redactada supeditant-se als interessos de la banca, per sobre dels interessos de la ciutadania, com ja ha passat amb tantes lleis que s'han redactat contra la banca per pressió exterior (Europa) o per pressió social, que se suma als episodis de desnonaments, preferents, targetes opaques i tants d'altres.

L'existència d'aquest índex fa encara més difícil l'accés a un bé de primera necessitat com és l'habitatge, i n'encareix el preu mitjançant interessos que repercuteixen en quotes que estan per sobre de la mitjana i molt per sobre d'un lloguer.

Número de registre:

Data i hora: 14 OCT. 2015

Reg. d'entrada n.ºm: 17486

Reg. de sortida n.ºm:

Ara fa dos anys es van començar a dictar sentències contràries a l'ús d'aquest índex. El 28 de setembre de 2013, un jutge de Coliado Villalba (Madrid) va suspendre una execució hipotecària en considerar que l'índex de referència era una clàusula abusiva. Aquella hipoteca utilitzava l'IRPH. Poc després, un jutjat d'Almeria va sobreseir una execució hipotecària condemnant en costes al BBVA per considerar abusiu, entre altres clàusules, l'establiment de l'índex IRPH i destacava que el banc hauria d'haver realitzat simulacions entre l'IRPH i l'Euribor per fer-ne entenedor el cost. Aquell mateix any, a una demanda interposada pels advocats de la plataforma Stop Desnonaments, el jutge declarava nul per abusiu el tipus d'interès IRPH Caixes en una hipoteca de Kutxabank. A hores d'ara, ja són més de 30 les sentències que declaren nul l'ús de l'IRPH. Les darreres, del jutjat mercantil número 7 de Barcelona del passat mes de juny, que en dues sentències va declarar nul·les, per abusives, les clàusules hipotecàries referides a l'IRPH.

Els afectats, a través de nombrosos estudis, han demostrat que el procediment de càlcul dels índexs coneguts com IRPH pateix importants mancances i irregularitats. Una de les més greus és la influència de la banca en el seu càlcul, la qual cosa el converteix en un dels indicadors bancaris més alts sense explicació aparent i convincent i, en conseqüència, no pot ser considerat com un índex vàlid per a préstecs hipotecaris a interès variable.

Tot plegat mostra la mala praxi i la submissió de l'Estat espanyol als interessos bancaris, un comportament que requereix una ferma denúncia i el suport en recerca de solucions.

Per això proposem al Ple Municipal l'adopció dels següents

ACORDS:

Primer.- Manifestar-nos a favor de les famílies afectades i instar el Govern Espanyol a eliminar de forma immediata i definitiva l'IRPH Entitats i, sobretot, a no aplicar-lo de forma unilateral i obligada per a aquelles hipoteques que no contemplaven un índex substitutiu vàlid davant la desaparició de l'IRPH Caixes i Bancs.

Segon.- Instar els poders competents a fer retornar als consumidors els interessos abusius cobrats per les entitats financeres en aplicació de qualsevol de les varietats de l'IRPH.

Tercer.- Habilitar l'Oficina Local d'Habitatge d'Esplugues dels recursos necessaris perquè posi a disposició de les famílies afectades un servei per assessorar i ajudar tothom qui vulgui revisar aquesta clàusula, davant el risc de seguir aplicant tipus desproporcionats i abusius des de les entitats bancàries, tal com ha denunciat diverses vegades la Comissió Europea.

Quart.- Informar de l'aprovació d'aquesta declaració política a les entitats Municipalistes, als diferents grups polítics del Parlament de Catalunya i del Congrés dels Diputats, a la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i a les associacions de veïns del municipi.

Esplugues de Llobregat, 15 d'octubre de 2015

Oriol Torras
Portaveu del GM d'ERC-GxE

Grup Municipal
Esquerra Republicana
Gent per Esplugues

